

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie
voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum	13 mei 2016	Contact	mevr. drs. M. (Maartje) van der Rijt
Ons kenmerk	20160513MvdR	Telefoon	06 – 13 20 43 65
Onderwerp	Inbreng VGN voor AO Wmo 19 mei 2016	E-mail	mrijt@vgn.nl

Geachte Leden van de vaste commissie,

Op donderdag 19 mei debatteert u met de staatssecretaris over de decentralisatie Wmo 2015. De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) vraagt uw aandacht voor twee punten die om extra regie van de staatssecretaris vragen. Wij stellen het zeer op prijs als u deze onderwerpen in het debat wil inbrengen.

1. Benut het Wmo-budget waarvoor het is bedoeld.
2. Zorg voor beter maatwerk voor jongvolwassen met een beperking in de Wmo.

1. Benut het Wmo-budget waarvoor het is bedoeld

Het geld dat beschikbaar is voor maatschappelijke ondersteuning van kwetsbare burgers moet zoveel mogelijk direct aan ondersteuning aan kwetsbare burgers worden besteed. Volgens de VGN is dat nu niet het geval: een aanzienlijk deel van het budget wordt helemaal niet besteed en een ander belangrijk deel wordt besteed aan administratieve lasten.

In de eerste plaats hield bijna 90% van de gemeenten in 2015 geld over op het Wmo-budget, blijkt uit onderzoek in opdracht van Binnenlands Bestuur. In totaal gaat het - naar schatting - om een overschot van minimaal 310 miljoen euro. De VGN vindt het onaanvaardbaar dat dit Wmo-budget onbenut blijft. Dit geld is niet over omdat het niet nodig was, maar omdat het niet daar terecht is gekomen waarvoor het is bedoeld.

Clënten zien soms af van zorg vanwege de hoge eigen bijdragen die gemeenten vragen. Daarnaast kopen gemeenten te weinig zorg in en/of betalen te lage tarieven, bijvoorbeeld voor dagbesteding en individuele begeleiding. In de VGN-monitor van november 2015 gaf 92% van onze leden aan dat niet in alle gemeenten toereikende budgetten beschikbaar zijn voor nieuwe cliënten. 78% van onze leden geeft aan dat gemeenten onvoldoende de problematiek herkennen van cliënten en daardoor geen juiste indicatie afgeven. Daarnaast gaven leden in deze monitor de verwachting af dat

in 78% van de gemeenten de tarieven in 2016 verder zullen dalen. De VGN spreekt daarom de zorg uit dat op deze manier de overschotten in de Wmo verder zullen toenemen.

Als de 310 miljoen wel was besteed dan hadden meer cliënten meer uren ondersteuning kunnen ontvangen. En waren de bijbehorende banen niet verloren gegaan. De VGN wil dat over de overschotten op het Wmo-budget op lokaal en landelijk niveau het gesprek wordt gevoerd. Deze middelen zijn bestemd voor zorg aan kwetsbare burgers, niet voor andere doeleinden. Hiertoe zal de staatssecretaris de feiten en cijfers op dit punt verder in beeld moeten brengen.

Een veel te groot deel van het Wmo-budget gaat verloren aan bureaucratie. In 2015 berichtte Binnenlands Bestuur dat de extra administratiekosten in het sociaal domein tussen de 100 en 150 miljoen bedragen. Bijvoorbeeld voor het inzetten van extra administratief personeel bij gemeenten en aanbieders. Die middelen worden dus niet aan zorg besteed. De VGN pleit er daarom voor om het gebruik van de ISD-producten tot een veldnorm te maken voor gemeenten en zorgaanbieders. Als elke gemeente dezelfde werkwijze kiest voor het ontvangen en betalen van declaraties, levert dit alleen al een besparing op van tientallen miljoenen euro's die ten goede kunnen komen aan de ondersteuning van kwetsbare burgers.

2. Zorg voor maatwerk voor jongvolwassenen in de Wmo

Uit onderzoek onder VGN-leden dat in juni wordt gepubliceerd, blijkt dat er nog veel knelpunten zijn bij die ondersteuning in de overgang van jeugd naar volwassenheid. Twee voorbeelden: 49% van de leden van de VGN ervaren knelpunten in de aansluiting van jeugdhulp (Jeugdwet) naar ondersteuning (Wmo). 39% van de leden ervaart problemen bij het bekostigen van verblijf van cliënten die (nog) geen toegang krijgen tot de Wet langdurige zorg.

Deze voorbeelden laten zien dat vooral voor jongvolwassenen – bijvoorbeeld met een licht verstandelijke beperking (LVB) – het bij gemeenten nog te vaak ontbreekt aan integrale ondersteuningsarrangementen. In de Wmo, en daarmee in het beleid van gemeenten, ligt de focus sterk op 'zo lang mogelijk thuis blijven wonen'. Maar de stap naar zelfstandig - of zo zelfstandig mogelijk - wonen is een stap die veel jongvolwassenen door hun beperking juist nog moeten maken en dit vraagt om extra ondersteuning. Dat geldt ook voor de stap van onderwijs naar werk.

Om jongvolwassen met een beperking goed te ondersteunen, zullen gemeenten deze jongeren integraal en op ontwikkeling gerichte ondersteuning moeten bieden. Gemeenten zijn dan ook wettelijk verplicht periodiek een plan vast te stellen voor beleid waarin bijzondere aandacht is voor een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, publieke gezondheid, preventie, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen (artikel 2.1.2, 4a). Ondanks deze wet, zien we deze integrale aanpak nog onvoldoende terug in de

pagina 3

ons kenmerk 20160513MvdR

praktijk. De VGN pleit daarom voor meer regie van de staatssecretaris zodat de gemeentelijke plannen voor een integrale aanpak, nu ook snel de praktijk worden.

De VGN is graag bereid om uw voorbereiding op het debat te ondersteunen, door de inhoud van deze brief persoonlijk toe te lichten en/of aanvullende informatie toe te sturen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frank Bluiminck', with a stylized flourish at the end.

F. (Frank) Bluiminck
Directeur